

Typ testu

C	J	C	B
---	---	---	---

Písemná zkouška
Český jazyk a literatura
Studijní program Český jazyk se zaměřením na vzdělávání
Bakalářské studium

2024

Zadání testu

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

ZÁZNAMOVÝ ARCH nepodepisujte, aby se zachovala anonymita uchazeče. Dejte pozor na poškození, výsledky jsou vyhodnocovány počítačem, v případě poškození (ohnutí, zmačkání záznamového archu) nemusí být čitelné a uchazeči nebudou přiděleny body za tuto část PZK.

Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu (vlevo nahoře). Vybranou odpověď z nabídky označte křížkem, který nebude přesahovat okraje políčka. Pokud budete chtít vyznačenou odpověď změnit, je nutné zabarvit celé původní políčko a následně křížkem vyznačit novou odpověď. Návrat k původní odpovědi již není možný.

Po zahájení máte vymezen čas na vypracování písemné zkoušky z českého jazyka a literatury 30 minut. Postupujte u každé části písemné zkoušky dle instrukcí.

Dozor vám nesmí v průběhu písemné části odpovídat na otázky týkající se obsahu PZK. Po ukončení časového limitu odložíte práci i psací potřeby a vyčkáte pokynů dozoru. Do odevzdání práce není dovoleno brát psací potřeby nebo záznamový arch do rukou.

V případě opisování, neuposlechnutí pokynů, rozhovoru s jinými uchazeči vás dozor napomene, po druhém napomenutí odevzdáte svoji práci, která nebude hodnocena, a přijímací řízení vám bude ukončeno. **Zákaz nežádoucí komunikace trvá i po dobu odevzdávání prací.**

Po uplynutí časového limitu se dle pokynů dozoru dostavíte ke stolku s registrací, kde bude vašemu záznamovému archu přidělen nalepovací štítek s vaším identifikačním kódem.

Za všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů zodpovídá pouze uchazeč.

Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

TYP TESTU: CJCB **bakalářské studium**

JAZYKOVÁ ČÁST (úlohy 1–10)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 20 bodů, za každou správnou odpověď jsou dva body.

Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

LITERÁRNÍ ČÁST (úlohy 11–20)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 20 bodů, za každou správnou odpověď jsou dva body.

Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Celkem lze v testu získat maximálně 40 bodů.

Na vypracování a zanesení výsledků do záznamového archu máte 30 minut.

JAZYKOVÁ ČÁST

1. Určete, který bod odpovídá následujícímu popisu: obsahuje několikanásobný větný člen, nejméně jedno příslovečné určení a neobsahuje jiný typ přísudku než slovesný jednoduchý.

- a) Blanka, znalkyně románských jazyků, bravurně překládá odborné španělské texty.
- b) Jakub neustále tvrdí, že v šachu i v tenise mě může porazit, kdykoli si zamane.
- c) Ivana si každý údaj několikrát ověřuje, protože je pečlivá a zodpovědná.
- d) Na zkoušku z politologie a sociologie se učím měsíc, ale pořad toho vím málo.

2. Určete, která možnost obsahuje slovesný tvar s těmito vlastnostmi: nevyjadřuje jmenný rod, v dané větě je předmětem.

- a) Nařídil mi schovat ten nepovedený obraz za skříň a pověsil na jeho místo zátiší s ovocem.
- b) Jana si celé odpoledne četla na verandě, popíjejíc vychlazenou oranžádu.
- c) Než začnu zpívat, musím se nejdřív ujistit, že můj zpěv nebude nikde slyšet.
- d) Doporučil mi být připraven i na možnost, že nebudeme moci pokračovat v práci.

3. Rozhodněte, který bod obsahuje slova náležející ke stejnému vzoru.

- a) podzimní, první, studující
- b) hůl, kůl, půl
- c) vévoda, pěna, drama
- d) jeho, sto, ono

4. Určete, které souvětí obsahuje částici, vztažné zájmeno a nevlastní předložku.

- a) Následkem úrazu, který utrpěl při bruslení, musel Jirka výrazně omezit sportovní aktivity.
- b) Opravdu si myslíš, že si můžeš na vandru rozdělat oheň, kdekoli se ti zlíbí?
- c) To, co tvrdíš, musíš doložit nezpochybnitelnými daty, jinak ti nikdo neuvěří.
- d) Kdo se chce učit, ten si určitě čas najde, a to bez ohledu na nepříznivé podmínky.

5. Určete, které tvrzení vyplývá z následujícího textu:

Etymologie, jedna z nejstarších jazykovědných disciplín, odhaluje za použití speciálních vědeckých metod a jejich kombinací původ slov, tj. jejich vznik a vývoj (jak po stránce tvarové, tak i významové). Při zjišťování původu slova etymologie srovnává fonologickou, morfológickou a slovo tvornou podobu daného slova se stavem příbuzných slov v jiných jazycích stejné jazykové rodiny (tedy i v nejbližší příbuzných jazycích) v jejich různých vývojových etapách. Etymologie přihlíží k zákonům a pravidlům jazykového vývoje a zároveň uplatňuje znalosti starých reálií, tj. poznatky z jiných vědních oblastí (archeologie, přírodních věd, etnografie). Cílem etymologie je rekonstrukce původní, tedy textově nedoložené formy daného slova v příslušném prajazyce (pro češtinu je to praslovanština).

(Zdroj: *Nový encyklopedický slovník češtiny*; upraveno)

- a) České etymologické bádání nutně vyžaduje slavistický přístup.
- b) Etymologie je svou povahou neinterdisciplinární věda.
- c) Etymologie nepřihlíží ke gramatickým vlastnostem slov, jejichž původ zkoumá.
- d) Etymologické bádání končí tam, kde jsou k dispozici první písemné památky zkoumaného jazyka, na předpísemné období se tedy výsledky etymologického bádání již nevztahují.

6. Rozhodněte, ve kterém bodě jsou správně určeny mluvnické kategorie i větněčlenská platnost podtrženého slova: *Každé hlášení, které úřad obdrží, se musí pečlivě vyhodnotit.*

- a) akuzativ, singulár; neutrum; podtržené slovo není větným členem
- b) akuzativ, singulár; neutrum; předmět
- c) nominativ, singulár; maskulinum neživotné; podmět
- d) nominativ, singulár; neutrum; přívlastek

7. Určete, ve kterém bodě se vyskytuje pravopisný nedostatek.

- a) Některé sporty, jako házená či vodní pólo, jsou tak tvrdé, že bych v nich jistě ztroskotal.
- b) Můj výkon ve dvanáctiminutovém běhu je lepší, než ten loňský, a já přesto nejsem spokojen.
- c) Hanka vždy dává vyšší spropitné, než je obvyklé, a tak se jí číšník pokaždé způsobně ukloní.
- d) Kež bych ty ližiny dokázal namontovat stejně rychle, jako se mi povedlo zapojit počítač.

8. Určete, které slovo nepatří svým slovotvorným významem mezi ostatní.

- a) kuffík
- b) vozík
- c) mužík
- d) mladík

9. Rozhodněte, ve které větě se vyskytuje substantivum, jež není skloňováno, ačkoli by skloňováno být mohlo.

- a) Z orientálních pokrmů mám nejraději kuřecí soté s arašidovou omáčkou.
- b) Akrobatka létala tak vysoko, že se téměř dotýkala vrcholu cirkusového šapitó.
- c) Víš, že Radko Gudas je synem někdejšího hokejového reprezentanta Leo Gudase?
- d) Mistrovství světa v ragby se za tři roky bude hrát v Austrálii, a to i v Sydney.

10. Určete, které tvrzení o následujícím textu je pravdivé.

Mezi mechem a křovinami probleskoval tichý a přátelský ostrůvek uprostřed lesa: planina se včelami. Měly tu klát, ovocné sádky, jívy a olše kolem potoka, a tak ani daleko nelétaly, zdomácněly tu. Jejich bzukot naplňoval vzduch i mysl chlapce sklánějícího se nad slaměnými koši. To on je přenesl na mýtinku z okolního pralesa a včely mu lezly po předloktí, šimraly kůži a dnes ho ještě žádná z nich nepobodala, patřil k nim. Z dalek opačného konce údolí dotíral zvuk zvonu, slavnostně, a přece bíději než zvuky umíráčku před čtyřmi léty. Tam, ve zvonici nového kostela, byli teď všichni lidé z domu.

(Vladimír Körner: *Údolí včel*; zkráceno)

- a) Text obsahuje více sloves dokonavých než nedokonavých.
- b) Všechna zájmena v textu jsou sklonná.
- c) Text obsahuje adjektivum odvozené od přechodníku.
- d) Z hlediska mezivětných vztahů se text vyznačuje rovnoměrným zastoupením parataxe a hypotaxe.

LITERÁRNÍ ČÁST

11.

Tatínek kouřil z dýmky
vždy večer, než šel spát.
Vidím ho z měchuřinky
do dýmky tabák cpát.

Obláček namodralý
tiše se rozplýval,
to, co jsme milovali,
milovat budem dál.

(Jaroslav Seifert: Tatínkova dýmka, *Maminka*, 1954)

Určete básnickou figuru podtrženou v textu:

- a) epanastrofa
- b) epizeuxis
- c) refrén
- d) enjambement
- e) antiteze

12.

Prošel se po bytě, s pýchou obcházel hromady kartáčů, krabice a pytle, základ budoucího bohatství. Byt se změnil na skladiště. Machata totiž budoval svůj nový obchod po způsobu hovniválů. Na řádný sklad přijde čas až později. A bude vybaven bezpečnostním systémem nejmodernějšího typu, snil Machata. *Na to, co dosud má, musí stačit sám. A co se týče skladu... má plán. Večer zajde za majitelkou domu.*

(Jáchym Topol: *Anděl*, 1995)

Druhem řeči je v pasáži označené kurzivou:

- a) řeč přímá
- b) řeč polopřímá
- c) řeč nevlastní přímá
- d) řeč nepřímá
- e) pásmo postavy

13. Jan Neruda působil od 60. let až do své smrti v redakci jednoho deníku. Kterého?

- a) Host
- b) Moderní revue
- c) Pražské noviny
- d) Národní listy
- e) Lidové noviny

14. Působení Národního divadla sehrálo významnou roli v rozvoji české divadelní kultury. Které z následujících tvrzení je v souvislosti s tímto divadlem PRAVDIVÉ?

- a) základní kámen divadla byl položen v roce 1868 a poprvé bylo otevřeno v roce 1881
- b) až do roku 1918 hrálo střídavě česky a německy
- c) repertoár divadla byl ve 30. letech 20. století spojený s tvorbou Jiřího Voskovce a Jana Wericha
- d) činohra divadla vždy uváděla výhradně klasická dramata prověřená zkouškou času
- e) mezi lety 1948 až 1989 nesměla být v divadle hrána dramata anglicky píšících autorů

15. Kteří z následujících autorů NEJSOU představiteli žánru společenské prózy?

- a) Émile Zola, Marie Pujmanová, Ivan Klíma, Milan Kundera
- b) John Steinbeck, John Dos Passos, Ludvík Vaculík, Karel Nový
- c) Vítězslav Nezval, Ladislav Klíma, Jakub Deml, Václav Havel
- d) Romain Rolland, Ivan Olbracht, Karel Michal, Jan Procházka
- e) Honoré de Balzac, Karel Poláček, Marie Majerová, Vladislav Vančura

16.

Tu místo nejmilejší lehnout v trávu
a v strnulosti plaché přimknout zraky,
nemyslit na nic, netoužit, jen hlavu
v podušku trávy vtisknout... Jako vraky
rozlité obláčky se ponořují
za hory hřbet... A vše tě tady hýčká,
bzuk hmyzu, trávy, trsů, jež se vzdují,
let líných motýlů... Přes tvoje víčka
blesk jako z vod se nyní přehoup' jasně.
Klid neznámý to u tvé hlavy stojí.
Ty cítíš, jak se mrtvým dříme krásně,
neb zem též má kolébavku svoji.

(Antonín Sova: U strže, *Z mého kraje*, 1892)

Kterému uměleckému směru odpovídá uvedená báseň?

- a) klasicismus
- b) impresionismus
- c) expresionismus
- d) poetismus
- e) surrealismus

17. Pro prózy spisovatele Ladislava Fukse je charakteristické:

- a) téma válečného hrdinství, realistická zápletka s hororovou pointou, fragmentárnost a cykličnost v kompozici vyprávění
- b) téma návratu z koncentračních táborů, důraz na relativnost objektivní pravdy, časté používání expresivních prostředků a neobvyklé interpunkce
- c) téma dospívání v období 2. světové války, důraz na svědeckou hodnotu zobrazených skutečností, využívání prostředků publicistického stylu
- d) téma deformace psychiky jedince v prostředí strachu, důraz na vnitřní stavy postav, zamlžování, nedořčenost, složité kupení významů
- e) téma lidské důstojnosti v období okupace a po roce 1948, důraz na silné motivické prvky spojené s utrpením, tíhnutí k realistickému stylu s cílem nezpochybnitelnosti zobrazených skutečností

18. Co je to *Knihex*?

- a) platforma pro profesionální literární kritiky
- b) síť knihkupectví pro young adult literaturu
- c) knižní jarmark konající se dvakrát do roka
- d) pseudonym knižního recenzenta Josefa Chuchmy
- e) nakladatelství vydávající regionální poezii

19. Patrik Hartl za svou knihu *Prvok, Šampón, Tečka a Karel* získal cenu Magnesia Litera v kategorii:

- a) poezie
- b) naučná literatura
- c) Patrik Hartl cenu Magnesia Litera nezískal
- d) nejkrásnější kniha
- e) komiks

20. *Babička* Boženy Němcové se soustředuje na:

- a) těžký život v oblasti Domažlicka, přičemž zobrazovány jsou především poměry v myslivně a na zámku
- b) babiččiny spory s paní kněžnou stran výchovy dětí; kamenem sváru mezi oběma ženami se stávají postavy nezvedené kněžniny schovanky Hortenzie a také Viktorky, která se před povinnostmi na zámku schovává v lese a u splavu
- c) postavu babičky, která přijíždí na Staré bělidlo a v drobných epizodách se představuje jako laskavá a pracovitá žena s velkou zkušeností a hlubokou životní modrostí
- d) životní pouť osiřelých dětí a jejich babičky na Starém bělidle po smrti babiččina manžela Jana a rodičů Proškových
- e) protiklad života v zámku a podzámčí, který autorka využívá především k tomu, aby upozornila na problematiku sociální nerovnosti a těžké postavení sirotků

+

Záznamový arch

VZOR 101 = 2b.

+

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu C J C B

ID

1	A B C ☒ E	11	☒ B C D E	21	A B C D E	31	A B C D E
2	☒ B C D E	12	A ☒ C D E	22	A B C D E	32	A B C D E
3	☒ B C D E	13	A B C ☒ E	23	A B C D E	33	A B C D E
4	A B C ☒ E	14	☒ B C D E	24	A B C D E	34	A B C D E
5	☒ B C D E	15	A B ☒ D E	25	A B C D E	35	A B C D E
6	A ☒ C D E	16	A ☒ C D E	26	A B C D E	36	A B C D E
7	A ☒ C D E	17	A B C ☒ E	27	A B C D E	37	A B C D E
8	A B C ☒ E	18	A B ☒ D E	28	A B C D E	38	A B C D E
9	A B ☒ D E	19	A B ☒ D E	29	A B C D E	39	A B C D E
10	A B ☒ D E	20	A B ☒ D E	30	A B C D E	40	A B C D E
41	A B C D E	51	A B C D E	61	A B C D E	71	A B C D E
42	A B C D E	52	A B C D E	62	A B C D E	72	A B C D E
43	A B C D E	53	A B C D E	63	A B C D E	73	A B C D E
44	A B C D E	54	A B C D E	64	A B C D E	74	A B C D E
45	A B C D E	55	A B C D E	65	A B C D E	75	A B C D E
46	A B C D E	56	A B C D E	66	A B C D E	76	A B C D E
47	A B C D E	57	A B C D E	67	A B C D E	77	A B C D E
48	A B C D E	58	A B C D E	68	A B C D E	78	A B C D E
49	A B C D E	59	A B C D E	69	A B C D E	79	A B C D E
50	A B C D E	60	A B C D E	70	A B C D E	80	A B C D E

+

+

+

+

- Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
- Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
A B C D
- Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C D
- Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdejte záznamový arch a zadání testu doзору v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.
- Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.